

ROZRODZIĆ SIĘ (35) *vb pf*

roz- (34), rof- (1).

sie (24), się (11).

Oba o jasne.

fut 2 sg rozrodzisz się (1). ◇ *3 sg* rozrodzi się (2). ◇ *2 pl* rozrodzicie się (1). ◇ *3 pl* rozrodzą się (4).
◇ *praet 3 sg m* rozrodził się (7). *f* rozrodziła się (2) *BibRadz, RejZwierc*, rozrodzi(e)ła się (1) *Calep.*
n rozrodziło się (1). ◇ *3 pl m pers* rozrodzili się (11). *subst* rozrodziły się (1). ◇ *plusq 3 sg n* było się
rozrodziło (1). ◇ *3 pl m pers* byli się rozrodzili (1). [*subst* rozrodziły się byli.] ◇ *con 3 sg f* by się
rozrodziła (1). ◇ *3 pl m an* by się rozrodzili [*cum N pl: zajęczi*] (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. rozrodzić.

1. Rozmnożyć się (33) :

a. *O zbiorowościach ludzkich* (31) : w którym [Kościół] nie mieli rozmnożyć [...] rozlicznych
języków narodów: którzy nie tak rozrodzili przez słowo Ewangelii świętej w tym kościele Pańskim
LubPs T2v; Iż nie naród Grecki tak bardzo rozrodził/ *Ze* tak wiele królestwo żadne ludzi nie ma
RejZwierz 10; BibRadz 4.Esdr 3/12.

α. *Rozmnożyć się przez posiadanie (licznego) potomstwa; crescere PolAnt, Vulg; multiplicari PolAnt*
(20) : *LubPs T3, V2v; RejZwierz 91v; Będą* iść a nie będą nacyeni/ cudzołożyć będą a nie rozrodzą
się *BibRadz Os 4/10, Ex 23/30; który* [Mogog, syn Jafeta] nie był wdał ku pułnocy z ludźmi y z
miejskaniem swoim/ tam gdzie nie byli potym okrutni a zli ludzie rozrodzili. *RejAp 170; Tam* iako
[naród żydowski] nie rozrodził/ w iakiej też był niewolej/ o tym już tam historia napisana szyrzej
powieda *RejPos 56; A* potym też gdy nie rozrodził naród ludzki a rozbuiał nie w rokkołzach światá tego/
y chcieli sobie zbudować wieżę/ ktoraby nie była podnioła aż pod obłoki. *RejPos 149v; RejZwierc 39,*
[203]v; y współekie [pokolenia izraelskie] piśmo bracia nazywa/ chociaż nie potym rozrodzili y na
pokolenia rozłączyli. *CzechRozm 154; Pan* zdarzył/ że y łami wnet fye rozrodzili/ Y wielkie mnostwo
łtad rozmnożyli. *KochPs 166; CzechEp 61; ácz* tu y naymoźniejszy/ gdy się rozrodzi/ z ziemian
porówna: bo dzielac długo małośność/ musi potomek dalszy przyść do bardzo małej czątki *Górnrzm*
C4v; zairzi wżedi co zapowinowactwo a łktorem i Doma maia/ takze y łami [Zborowscy] jako nie
znatnie rozrodzili/ w Litewskim Xiełtwie *PaprUp Gv, F2v; [Acz* te Xiążetá [oświęcimskie] rozrodziły
nie były tak bardzo/ iż nie im mało dostało oyczyzny/ przeto rozboy czynili *BielKron 1597 355].*

Zwrot: »rozrodzić się w wielki poczet« (1): y rozrodził się Iakob bardzo w wielki poczet [*factus est*
... in multitudine magna]. *BibRadz 4.Esdr 3/16.*

Szereg: »rozrodzić się i rozmnożyć« = *crescere et multiplicari Vulg [szyk 1:1] (2): CzechRozm 79v;*
A gdy się przybliżył czas obietnicy którą był przysięgł Bog Abrahamowi; rozrodził się lud y rozmnożył
w Egipcie *WujNT Act 7/17.*

Przen (1) : Łacno więc gniazdo zącnie/ łacno nie rozrodzi/ Bowiemy ona [cnota] z wiernymi jedno
łpołu chodzi. *RejWiz 43.*

β. *Wziąć początek, powstać* (8) :

rozrodzić się od kogo (2): iákoś od onego Iákobá Pátriárchy było rozdzielono żydołstwo ná dwoienálcie pokolenie/ ktore fie było rozrodziło w Egipcie od dwunálcie fynow iego *RejPos* 18v, 140v; [*WizFaleczDucha* A3].

rozrodzić się z kogo (4): Y będę iey [*Sarze*] błogofłáwił/ á damći z niey fyná/ Będę iey błogofłáwił/ á z niey fie rozrodzą narodowie [*erit in gentes*]/ á krolowie ludzi wielkich/ z niey poydą. *BibRadz Gen* 17/16; s kthorego [*Chama*] fie potym ci fláchetni pánowie Turczy á Táthárowie rozrodzili *RejZwierc* 62v; *WerGość* 257; *GórnRozm* B2.

rozrodzić się skąd (2): Chánáánowi też vrodził fie pierworodny iego Sydon/ y Het. [...] Y Arády/ y Sámáry/ y Hámáty/ íkąd fie potym rozrodziły domy Chánáneyczykow. *BibRadz Gen* 10/18; *RejPos* 318v.

[*Szereg*: »rozrodzić a rozkrzewić się«: Od mnichá tego [*tj. Lutra*] pothym rozrodzili á rozkrzewili fie ci wśzyfcy/ ktorzy dziś/ porzuciwłzy pośpołu z krześcijánłthwem imię krześcijánłskie/ zową fie Ewángieliki. *WizFaleczDucha* A3.]

b. O zwierzętach: rozplenić się (1) : Y Záiączkow gdyby ták/ nie często gonili/ Káždyby ich więcey miał/ by fie rozrodzili. *RejZwierc* 129v.

2. Rozrosnąć się (3) :

a. O ludziach (1) :

W porównaniu (1): Oto yák látorołki w fwoyey zyeloności/ Ták fie nam rozrodzili fynowye w młodości. *LubPs* ee6.

b. O roślinach (2) : Olivetum, Locus in quo olivae consitae sunt – Miełcze gdzie fie oliwa rozrodziła. *Calep* [728]a.

Przen [w co] (1) : Bo choćiáz fie do czáfu rozrodzą w gáłęzi [*in ramis ... germinaverit*]/ wízakoż nie mocnie zálozeni będą od wiátru wzrużeni *BibRadz Sap* 4/4.

Synonimy: **1.** rozkrzewić się, rozmnożyć się, rozmoc się, rozplódzić się, rozrość się; **2.** rozrość się.

Formacje współrdzenne cf RODZIĆ.

Cf **ROZRODZENIE, ROZRODZONY**